Lovisenberg
diakonale høgskole

Studieplan

Pedagogisk basiskompetanse

10 studiepoeng, deltid over 1 semester

Kull V2027

Justert: 27.11 2025

Lovisenberg diakonale høgskole

Innholdsfortegnelse

Innledning **1**

Bakgrunn for etablering av studiet 1

Studiets formål og faglige profil 2

Aktuelle arbeidskontekster etter fullført studium 2

Opptakskrav **3**

Læringsutbytte **3**

Studiets innhold og oppbygging **4**

Studiets arbeids-, lærings- og undervisningsformer **4**

Arbeidskrav **5**

Vurderingsform **5**

Pensum **5**

Innledning

Lovisenberg diakonale høgskole (LDH) tilbyr studium i pedagogisk basiskompetanse som videreutdanning med læringsutbytter tilpasset masternivå (syklus 2, NKR). Ved fullført studium oppnås 10 studiepoeng.

Bakgrunn for etablering av studiet

LDH, landets eldste sykepleieutdanning, har lang tradisjon for vektlegging av sykepleiefagets spesifikke didaktikk. Den første norske lærebok i sykepleiefaget ble utformet av diakonissen Rikke Nissen og utgitt i 1877. Frem til 1901 var dette den eneste læreboken i sykepleie i Norge. Hennes tanker har vært sentrale i norsk sykepleiehistorie, og hun fremhever i sin bok nødvendigheten av en vidtgående dannelse, dvs. mer enn en håndverksmessig utdanning. Kari Martinsen fremhever at Rikke Nissen bidro til å sprenge samfunnsgrenser på flere måter ved at hun hadde en målsetting om å utdanne «hele sykepleiere.»[1] LDH viderefører denne tradisjonen innenfor utdanning med fokus på dagens og morgendagens utfordringer tilpasset dagens lovverk og retningslinjer.

NOKUT beskriver utdanningskvalitet som: «kvaliteten på de faktorene som påvirker studentenes læringsutbytte, herunder stimulans til læring …»[2] For å sikre utdanningskvalitet innenfor dagens universitets- og høyskoleutdanning stilles det nasjonale krav til undervisningspersonalets pedagogiske basiskompetanse. I Lov om universiteter og høyskoler (UH-loven) av 2005 beskrives følgende: «... I stillinger hvor det stilles krav om pedagogiske kvalifikasjoner, skal det foretas en særskilt vurdering av om søkerne oppfyller disse.»[3]

I forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning[4] presiseres det i kommentarene at Institusjonen er ansvarlig for å sikre fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse[5], og for å legge til rette for oppdatering og utvikling av denne kompetansen. Utdanningsfaglig kompetanse omfatter i denne forskriften universitets- og høyskolepedagogikk, didaktikk og inkluderer også kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring. Utdanning av sykepleiere er en profesjonsutdanning på bachelor- og masternivå som skjer innen rammen av høyere utdanning. Det er derfor nødvendig å ta aktivt stilling til hvordan faget læres best med tanke på dagens og morgendagens kompetansebehov: innhold, sekvens, progresjon og metoder. En særlig utfordring er hvordan studiets teoretiske og praktiske elementer skal knyttes

[1] Rikke Nissen (2000) Lærebog i sygepleie med etterord av Kari Martinsen, sitat fra s. 289.
[2] NOKUT juni 2014: Hva kreves av pedagogisk basiskompetanse for undervisning i UH-sektoren?
[3] Lov om universitet og høyskoler 2005, §6-3
[4] Tilsynsforskriften rev. 2017, §2-3
[5] Jf. forskrift om ansettelse og opprykk § 1-2 til § 1-7

sammen slik at det skapes sammenheng mellom det som skal læres og hvordan det læres.

Studiets formål og faglige profil

Studiet i pedagogisk basiskompetanse gir 10 studiepoeng i tråd med nasjonale krav til universitets- og høyskolepedagogikk. Studiet kvalifiserer for undervisningsstilling i høyere utdanning med spesielt fokus på profesjonsutdanninger generelt og sykepleiefaglig utdanning spesielt.

I løpet av studiet utvikler deltakerne basiskompetanse i undervisning, veiledning og vurdering av sykepleierstudenter, med vekt på studentaktive læringsmetoder. I tillegg vil deltakerne oppnå kompetanse om forutsetninger for og kjennetegn på gode studieforløp basert på logisk sekvens og progresjon. Profesjonsstudiets dannelsesaspekt vektlegges med fokus på kritisk refleksjon over egen rolle og yrkesutøvelse.

Studiet kvalifiserer primært for undervisningsstillinger som skal utdanne kandidater til profesjonell yrkesutøvelse som sykepleiere, både på bachelor- og masternivå, inkludert videreutdanninger. Helse- og omsorgstjenestene skal være av god kvalitet, noe som innebærer krav til å være virkningsfulle, trygge og sikre, involvere brukere og gi dem innflytelse, samordnet og preget av kontinuitet, utnytter ressursene på en god måte samt være tilgjengelige og rettferdig fordelt.[6] Samhandlingsreformen vektlegger sikring av helhetlige pasientforløp med koordinerte tjenester som møter pasientens behov for helsehjelp på en hensiktsmessig måte.

Å utdanne sykepleiere på ulike nivå innebærer derfor å kvalifisere for denne profesjonelle kompetansen. I dette studiet vektlegges derfor Pedagogisk basiskompetanse som kunnskap, ferdigheter og evne til å kvalifisere yrkesutøvere gjennom sykepleiestudier på ulike nivå til en tydelig sykepleiefaglig identitet knyttet til de ulike studienes kandidatprofil og målgruppe.

Aktuelle arbeidskontekster etter fullført studium

Arbeidskontekster for kandidater med pedagogisk basiskompetanse er høyskoler og universitet der planlegging og gjennomføring av undervisning og veiledning er sentralt.

---

[6] Ledelse og kvalitetsforbedring Veileder til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten, IS-nummer:2620, Formålet med forskriften (§1)

Opptakskrav

Opptakskravet er fullført bachelorgrad og ansettelse i stilling som innebærer ansvar for undervisning ved universitet eller høyskole. Før søkere med undervisningsstilling i helsevesenet eller andre særlig relevante undervisningsstillinger, kan det gjøres en individuell vurdering. For utfyllende regler, se forskrift om opptak ved LDH.

Læringsutbytte

Etter fullført studium skal kandidaten ha utviklet en pedagogisk basiskompetanse gjennom å ha tilegnet seg kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er nødvendig for å kunne planlegge og gjennomføre undervisning og veiledning innen høyere utdanning. Studiet er fundert på at læring er en aktiv individuell og kollektiv prosess som fordrer deltagelse av hver enkelt, både alene og i samhandling med andre. Dette fordrer at deltakerne i studiet utvikler en faglig tydelig identitet basert på kritisk analyse av egen lærerrolle for å kunne tilrettelegge for læring på ulike nivå, på varierte arenaer og kompetanse til å møte utfordrende situasjoner.

Kandidaten skal etter fullført studium ha oppnådd følgende læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap
Etter fullført studium har kandidaten

- inngående kunnskap om sentrale områder innen pedagogikk og fagdidaktikk og som bidrar til å fremme sykepleierstudenters læringsprosess
- inngående kunnskap om rammevilkår som påvirker pedagogiske og fagdidaktiske vurderinger
- bred kunnskap om prinsipper for utvikling av fag-, studie- og læringsplaner
- inngående kunnskap om sammenhengen mellom overordnede læringsutbytter, valg av læringsaktiviteter og vurderingsmetoder
- inngående kunnskap om prinsipper for FOU-basert pedagogikk

Ferdigheter
Etter fullført studium kan kandidaten

- bidra til å analysere, vurdere og videreutvikle program og emneplaner
- selvstendig identifisere, analysere og vurdere faktorer som påvirker studenters læringsforløp i sykepleiefaget
- selvstendig planlegge, gjennomføre, dokumentere og evaluere egen undervisningsvirksomhet i henhold til pedagogiske prinsipper, med fokus på studentaktive læringsmetoder

- kvalitetssikre studenters kompetanse gjennom summative og formative vurderinger
- gi konstruktiv tilbakemelding til kollega på gjennomføring av utdanningsvirksomhet basert på pedagogiske prinsipper

Generell kompetanse
Etter fullført studium kan kandidaten

- analysere og kritisk reflektere over egne normer og verdigrunnlag i samhandling med student i rollen som pedagog
- analysere og kritisk vurdere eget lærings- og kunnskapssyn med referanse til sykepleiefaget og pedagogisk teori

Studiets innhold og oppbygging

Studiet har et omfang på 10 studiepoeng og er organisert som et deltidsstudium med 10 studiepoeng over ett semester. Forventet studieinnsats er 270 timer fordelt på digitale samlinger, organiserte læringsaktiviteter, selvstudium, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Innhold:

- Sentrale dokumenter som styrer utdanningsvirksomhet i høyskolen
- Pedagogiske teorier og læringssyn
- Fagdidaktiske perspektiver for sykepleiefagets kunnskapsinnhold og kjerneverdier og hvordan dette kan læres
- Voksenpedagogikk
- Metoder i undervisning og veiledning
- Digitale verktøy som bidrar til studentaktivitet og fleksibel læring
- Vurdering og vurderingsmetoder
- Studentmedvirkning, studentevaluering og studiekvalitet
- Profesjonsutdanning og dannelse
- Utdanningskvalitet og pedagogisk utviklingsarbeid

Studiets arbeids-, lærings- og undervisningsformer

Studiet er nettbasert og gir fleksibilitet med en kombinasjon av digitale samlinger, organiserte læringsaktiviteter, selvstudier, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

I studiet legges det opp til varierte arbeids- og undervisningsformer forankret i et læringssyn der læring skjer både individuelt og i samhandling med andre. Studentmedvirkning og studentaktive metoder skal bidra til å stimulere studentene til aktivt å søke og vurdere kunnskap, og utvikle en kritisk reflekterende holdning. Studentene vil også utfordres til å reflektere over egne verdier, holdninger, erfaringer og kunnskaper.

Studentaktive metoder som digitale læringsformer og gruppearbeid/workshop/refleksjonsgrupper vil benyttes for å fremme refleksjon, kritisk og analytisk tenkning, samt evne til å fremme faglige synspunkter og egne argumenter.

Veiledning vil benyttes og gis både individuelt og i gruppe.

Selvstudier utgjør en betydelig andel av studiet, både individuelt og i grupper. Mellom samlingene, vil læringsaktiviteter organiseres gjennom den digitale læringsplattformen Canvas. Høyskolen har eget bibliotek med et stort utvalg av bøker, tidsskrifter og databaser relevant for studiet. Det forventes at studentene bruker biblioteket aktivt gjennom hele studieløpet.

Forelesninger vil benyttes for å formidle ny oppdatert kunnskap og til å gi studentene oversikt over sentrale temaer.

Arbeidskrav

For å kunne fremstille seg til eksamen må arbeidskravene være vurdert til godkjent.

Vurderingsform

Skriftlig hjemmeeksamen om eget pedagogisk utviklingsarbeid i gruppe på 2-3 studenter eller individuelt. Omfang på besvarelsen er inntil 3.000 ord.

Vurderingsuttrykk som blir benyttet er bestått / ikke bestått. Eksamener gjennomføres i henhold til forskrift om studier og eksamen ved LDH.

Pensum

Pensum utgjør totalt ca. 1.000 sider og vil bestå av 700 sider obligatorisk og 300 sider selvvalgt litteratur. Pensumlister revideres årlig. Oppdaterte pensumlister vil være tilgjengelig i læringsplattformen.